

MÚLTIDÉZŐ ÓVÓNÉNI

– A vezetékneve német. Ezek szerint a 1700-as években Magyarországra települt németajkú családok egyikének leszármazottja?

– Igen. Negyven évesen el is gondolkodtam azon, hogy itt vagyok életem delén, és annnyival tartozom összeimnek, hogy tudom, kik voltak. Ezért elkezdtem kutatni a családom eredete után. Megkerestem a régi anyakönyveket mikrofilmen, amelyekből kiderült, hogy a felmenőim Ulm környékéről érkeztek az 1700-as években. Ma már tagja vagyok a Magyarországi Németek Családfakutató Egyesületének.

– Itt született Budaörsön?

– Nem, Bián születtem. Körülbelül húsz éve települtünk át, akkor kezdtem el kutatni a családfámat is.

– Foglalkozása óvónő, de már nyugdíjba ment...

– Most szeptemberben lesz két éve. Nem szakadtam el azért a gyerekektől, mert szakköröket tartok a Heimatmuseumban és itt, az otthonom teraszán is fogadok óvodásokat, amikor német nemzetiségi hét van. Megnézzük a régi tárgyakat, mit mire használtak. Többnyire a régi életmódról mesélek nekik.

– Fogékonnyak ezekre?

– Megvan bennük az érdeklődés. Elgondolkoznak azon, amit mesélek.

– Az ön nevéhez eddig három budaörsi kiadvány is kötődik. Mindhárom helytörténeti témában jelent meg, az elmúlt négy évben. Az első „A régi Budaörs”, a második „Régi budaörsi családok”, a harmadik a „Hazára lertünk Budaörsön” címet kapta. Mikor fogalmazódott meg a kiadványok ötlete?

– Ez is az óvodai munkámmal kapcsolatos. Az óvodában a német nemzetiségi héten egyszer kis kiállítást készítettem régi képekből, amelyeket ismerőseimtől, idősebb budaörsi családoktól kaptam. Kinagyítottam őket, felkaszíroztam egy nagy kartonra és alájuk írtam az érdekességeket, tudnivalókat. Máskor meg az akkori gyerekek életéről készítettem ugyanilyen kiállítást. Mindkettőnek akkora sikere volt, hogy a többi helyi óvodába is elvittük. Ennek a gyűjtőmunkának köszönhetően sok képet láttam, illetve sokat is olvastam az akkori életről. Küzdelmes, nehéz élet volt, de nagyon szép. Amikor a képeket összegyűjtöttem, mondtam a gyerekeim-

Az elmúlt négy évben három könyv is megjelent helytörténeti témában, Steinhauer Klára tollából. A készülőben lévő negyedik kötet apropóján beszélgettem a szerzővel, kőhegyi otthonában, a budaörsi panorámát csodálva, régi tárgyaktól körülvéve. Az immár nyugdíjas, de még mindig nagyon aktív óvónéni mesélt családfakutatásról, fényképekről, hagyományról, múltról és jövőről.

nek, hogy ha majd kihunytok, adjak ezeket oda a budaörsi könyvtárnak. Ezt elmeséltem a könyvtár igazgatójának, Filipcsy Istvánnak is, aki erre azt mondta, hogy nem kell azt megvárni Klárika, amíg kihunysz, hanem lehetne ebből az anyagból egy könyvet készíteni. Ő ösztönözt és biztatott, illetve ő terjesztette ezt az ötletet a Közművelődési Bizottság elé, ahol el is fogadták. A korábbi budaörsi helytörténeti könyveket Vass Jenő szerkesztette, azok kiadásáért is ő volt a felelős, így elvállalta az én köteteimnél is a szerkesztést és a többi adminisztratív munkát. Nekem csak gyűjtenem és írnom kellett. Megjelent az első album és nagyon sikeres volt. Miközben anyagot gyűjtöttem, a családok olyan szép történeteket meséltek, amelyek a fotóalbumba nem kerülhettek be, mert ott csak rövid aláírások szerepeltek a fényképek alatt. Akkor gondoltam, hogy milyen jó lenne, ha ezeket is megörökítenék egy másik kötetben, ahol minden család elmondaná a történetét addig, ameddig vissza tud menni az őseiben. Amikor a második könyv is elkészült, akkor jött az ötlet a harmadik kötethez. Azokat, akik 1945 után Budaörsre

jöttek, szintén nagyon megviselte a sors, ők is sokat szenvedtek a történelem alakulása miatt.

– Hogyan választotta ki azokat, akik bekerültek a kiadványokba?

– „A Régi budaörsi családok” című könyvben az akkori ismerőseimet szívalattam meg. Azt a tematikát folytatónak, most készülőben lévő Régi budaörsi családok második részébe pedig már azok kerülnek, akik jelentkeztek, hogy szeretnének mesélni. Az 1945 után betelepülő családoknál a férjem is sokat segített, ő mondta, hogy kik azok, akik a Felvidékről jöttek, kik Erdélyből. Amikor megakadtam és nem tudtam, hogy kihez forduljak, akkor pedig a Diósi lányok segítettek. Gyakran a barátjait ajándékozták vagy olyanokhoz irányították, akik még sokat tudtak mesélni.

– Készülőben van egy negyedik kötet is?

– Igen, folytatódik a budaörsi családok története. Ez a kötet „A régi budaörsi családok II.” címet viseli majd. Sokan megkerestek ugyanis a második könyv után, hogy szívesen mesélnének. Ebbe a következő kötetbe kerül elhunyt díszpolgáraink, Hauser József és Szakály Mátyas csa-

ládjának a története is. Nagyon örülök ennek, mert mindkettőjüket személyesen ismertem és nagyon tiszteltem őket. Tehát a negyedik kötetben újra a sváb családokról lesz szó.

– Mikor jelenik meg?

– Számításunk szerint karácsonyra. Már a fele anyaggal elkészültem, de ezt még le kell fordítani németre, mert a sváb családok történeténél mindig van német fordítás. Remélem, hogy a nyomdában is minden a terv szerint megy.

– Az eddigi tapasztalatai alapján mennyi idő alatt készül el egy kötet?

– Egy év. De azért változó, mert például ezt a negyedik könyvet a második kötet után kezdtem el írni, de akkor hirtelen megjött az igény a harmadik könyvre, amelyben a betelepült családokról van szó, így felfüggesztettem ennek a negyediknek készítését. A harmadik könyv is egy évig készült.

– Úgy fogalmaz az egyik könyv előszavában, hogy elsősorban örömet szeretne szerezni a kiadványokkal azoknak, akik olvassák. Biztosan van egy titkos vágya, hogy kikhez szeretné eljuttatni üzenetét a kötetekkel.

– Az utókorak szeretnék üzenni. Az unokáknak, dédunokáknak, ha mi esetleg már nem vagyunk, akkor a kezükbe vehetik ezeket a könyveket és láthatják, olvashatják elődeik életét.

– Mit gondol, fogékony erre a mostani fiatal generációja?

– Egy 12-17 évesnek bizony nem túl izgalmas ez a téma, hiszen megvan az ő korosztályuknak a maga érdeklődési területe. Előbb utóbb azonban, mikor már idősebbek és érettebbek lesznek erre, biztosan örülni fognak neki.

– Van-e valami további terve?

– A helytörténet mellett másik szívügyem a környezetvédelem. Jó lenne, ha megvalósulna Budaörsön az, hogy a gyerekek már óvodáskortól kezdve ismerkednének a környezetvédő attitűddel, és ez folytatódna az iskolában, felnőttkorukban. Örülnék, ha ez az életmód náluk már természetes lenne. Legyenek a gyerekek gazdagok a múlt ismeretével, és nézzenek előre is, védjék környezetüket, ezzel együtt pedig jövőjüket!